

בריטניה

ויהי אחרי מית...

„בהזדמנות זו שביאליק מת... במלים אלה פתח, לפי האגדה, זקן השומרים אברהם שפירא את הספרו על המשורר. השבוע התכונן העולם, בהזדמנות זו שצ'רצ'יל מת, לסדר כמה וכמה עניינים. ארץ תרבותית. האריה הזקן מת כפי שהוא חי: תוך לחימה עיקשת, מבלי לחתר מרצון על שעל של אדמת-היים, מבלי להיכנע עד הסוף.

מאבק זה התחולל לעיני האומה הבריטית כוזה. כאשר גסס נשיא ישראל, יצחק בן צבי, נשמר הדבר בסוד כמוס. עורכי-העיתון גים עשו ביניהם קנוניות-השתקה כדי להעלים את הידיעה מעיני הציבור. הזכרת העובדה, בשיחה פרטית, נחשבה כטעם רע. בריטניה אינה גסה, ולבריטים יש מסורת ארוכה של טיפול בעניינים כאלה. העתונות דיווחה בהרחבה על כל פרט ממצב-בריאותו של האיש הגוסס. ובכל זאת: עתונאים אמריקאיים, שצבאו על דלת ביתו של צ'רצ'יל בקירבה היד פארק, תמחו לראות שלא נמצאו במקום אפילו מאה סקרנים. כששאלו על כך שוטר, ענה להם הצעיר הפשוט: „וזהו ארץ תרבותית. איש אינו בא הנה, שמא יחשד כסקרן חולני.“

תוך כדי כך השתקפו רבים מענייני ה- מדינה. הכל חיכו לרגע ההיסטורי. גם ברגע זה. כאשר הוא בא, ביום הראשון בבוקר, היה הכל מוכן. סידרי ההלחיה כבר הוכנו, ראשי-המדינות כבר הודיעו על בואם. רק בישראל נתעוררו בעיות (ראה במדינה).

ואז נסתבר, כי „בהזדמנות זו שצ'רצ'יל מת“ אפשר לסדר הרבה עניינים. כי רק בהלוויות יכולים ראשי-המדינות להיפגש ללא בעיות של יוקרה. בעת הלוויות הנשיא ג'ון קנדי, נפגשו הנשיאים דה-גול וג'ונוסון. הם שוחחו ביניהם. לאחר מכן הודיע הבית הלבן כי דה-גול הבטיח לבקר אצל ג'ונוסון. פירסום זה הרגיז את דה-גול, הקאי לענייני יוקרה. מיד מסר הכחשה צוננת. התוצאה: מאז לא נפגשו שני האישים, למרות חיוניות הדבר לאחדות המחנה ה- מערבי.

צ'רצ'יל פתר בעיה זו. הלוויות תאפשר לשני הנשיאים להיפגש שוב, אם בריאות ג'ונוסון תתיר זאת, מבלי לפגוע בכבוד איש מהם. יתכן שמישהו יהיה סבור שניצול מאורע היסטורי זה לסידור עניינים פוליטיים שוטף פים הוא פגיעה בטעם הטוב. אך צ'רצ'יל עצמו בוודאי היה חושב אחרת. מאחר שכל רגע מרגעי חייו היה מוקדש לפוליטיקה, אך נאה שגם הלוויות תוקדש לאותה מטרה.

מאתיים וחמישה קולות

אפילו מותו של צ'רצ'יל, כעבור יומיים, לא יכול היה למחוק את ההלם שעבר על בריטניה למשמע הידיעה על מפלתו של שרי-החוק, פאטריק גורדון-חוקר, בבחירות מישנה לפרלמנט.

בעת הבחירות הכלליות נכשל האיש ב- מחוזה. הסיבה הברורה: הוא נחשב לאנטי- גועז, התנגד לחוק המגביל את כניסתם של לא-לבנים לבריטניה. הנאצים הבריטיים פעלו נגדו בגלוי, ויריבו השמרני ניהל נגדו מסע גועזי גלוי.

כדי להכניסו לפרלמנט, חיפשו עבורו אזור-בחירות בטוח לגמרי, האיש שנבחר באזור זה הועלה לדרגת לורד, ועבר אז טומטית לבית-הלורדים. על המקום שנתפס נערכו בחירות חדשות. הדבר היה שיגרת. לא כן התוצאות. השבוע הפסיד גורדון- חוקר בבחירות ב-205 קולות (מתוך 38 אלף) אחרי שקודמו זכה במקום, לפני שלושה חודשים בלבד, ברוב של 7926 קולות. מה גרם לשינוי העצום? שלושה גור- מים, בנפרד או ביחד:

● פניית עורף של העם לממשלת הליי- בור, אחרי שלטון של מאה ימים בלבד. (בבחירות-מישנה באזור אחר, באותו יום, ניצח הלייבור — אך הרוב המקומי שלו שם ירד ב-6000 קולות.)

● המצביעים המקומיים רגזו על סילוק מועמדם הקודם כדי לפנות מקום לאיש ירי-

● גם באזור פועלי זה היכתה הגועז- גות שרשים. הופעתו של המנהיג הנאצי קולין ג'ורדן, שהחליף מכות עם גורדון- חוקר באסיפת-בחירות, הצליחה כנראה.

אף אחת מן הסיבות האלה לא יכלה שלא להחריד את ראש-הממשלה, שהרוב שלו בפרלמנט ירד מארבעה קולות לשלושה.

• שהופרה עליידי העולם הזה.

יוצאת מן הכלל

דובק

רויאל

20 KING SIZE CIGARETTES

20

דובק בע"מ תל-אביב

פרסום ד"ר יעקבסון